

**Vlaamse
overheid**

SARC

Strategische Adviesraad voor
Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Advies

Sectorraad Media

30 maart 2021

Advies bij het ontwerp van Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse besluiten over radio-omroep

---

Situering

De SARC werd per brief van 15 maart 2021 door Vlaams minister van Media Benjamin Dalle om hoogdringend advies gevraagd over het ontwerp van Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse besluiten over radio-omroep. Het ontwerp van BVR geeft uitvoering aan een wijziging van het decreet betreffende radio-omroep en televisie (Mediadecreet).

Het decreet bevat onder meer nieuwe bepalingen rond de erkenningen van de landelijke radio-omroeporganisaties. Zo wordt bepaald dat de bestaande erkenningen – die aflopen op 31/12/2021 – met een jaar verlengd worden tot 31/12/2022. Daarnaast wordt de duur van de nieuwe erkenningen teruggebracht op 5 jaar. Er wordt ook voorzien in een mogelijkheid tot het verlengen van deze erkenning met één periode van maximaal 3 jaar. Daarnaast wordt ook een nieuw aanvullend kwalificatiecriterium ingevoerd bij de voorwaarden om een erkenning te verkrijgen, namelijk de plannen, intenties en engagementen rond digitale radio en DAB+.

Via voorliggend ontwerpbesluit wordt uitvoering gegeven aan de bepalingen van dat decreet. Het uitvoeringsbesluit voorziet in de erkenningsprocedure en wijzigt eveneens een aantal bestaande besluiten die betrekking hebben op de erkenningsprocedure van de landelijke radio-omroeporganisaties.

De SARC-Sectorraad Media besprak het voorontwerp van decreet op zijn vergadering van 22 maart 2021 en werkte onderstaand advies verder schriftelijk af.

1. Algemene appreciatie

De Sectorraad Media is tevreden dat er verder wordt gewerkt aan de erkenningen van de landelijke radio-omroeporganisaties. Het voorliggende ontwerp van Besluit creëert meer duidelijkheid over de verwachtingen die aan landelijke radioprojecten worden gesteld en aan de te volgen procedure.

Bovendien worden een aantal oude hindernissen voor de creatie van een kwalitatief Vlaams radiolandschap, waar de sectorraad al verschillende jaren op wijst, aangepakt. Voorbeelden hiervan zijn de stappen die de Vlaamse Regering neemt om opnieuw controle uit te kunnen oefenen op de inhoudelijke kwaliteit van radio-omroepen die gebruik maken van schaarse radiofrequenties (zie art. 8 hieronder); en -mutatis mutandis- het toevoegen van de 'aangetoonde maatschappelijke

meerwaarde' als erkenningscriterium (zie art. 10 hieronder), namelijk dat radiostations ofwel een aantoonbare maatschappelijke meerwaarde ofwel een levensvatbaar zakelijk project dienen te vertegenwoordigen¹.

Zoals hieronder wordt beschreven, vindt de sectorraad het positief dat, met het oog op het creëren van een dergelijk kwalitatief radiolandschap, additionele kwalificatiecriteria worden toegevoegd, ook al vormen die mogelijk een hoge intrededrempel. Het vragen van engagementen met betrekking tot digitalisering, past daarbij in het door de Raad ondersteunde algemene voornemen van de Regering om deze nieuwe erkenningsronde voor landelijke private omroepen als een overgangperiode naar een volledig digitaal landschap te organiseren.

Tot slot stipt de sectorraad aan dat het nuttig is om een schriftelijke of mondelinge toelichting door de kandidaten aan de beoordelings- en erkenningsprocedure toe te voegen. Daarnaast vraagt de Raad aan de bevoegde instanties om nauw toe te zien op de uitvoering van de ingediende dossiers en effectief op te treden indien een erkende radio-omroeporganisatie zou afwijken van de erkende offerte of één of meerdere basisvoorwaarden waarop het positief werd gekwalificeerd zou schenden.

2. Puntsgewijze opmerkingen

2.1 Artikel 8 – Nood aan digitale *beauty contest*

Via dit artikel worden wijzigingen aangebracht aan het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de voorwaarden en procedure voor het verkrijgen van een licentie voor het aanbieden van een radio- of televisieomroepnetwerk en de bijbehorende zendvergunningen.

Aan artikel 17 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de voorwaarden en procedure voor het verkrijgen van een licentie voor het aanbieden van een radio- of televisieomroepnetwerk en de bijbehorende zendvergunningen wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De verlengingsmogelijkheid, vermeld in het eerste tot en met het derde lid, geldt niet voor licenties die uitgereikt worden voor het aanbieden van een radio-omroepnetwerk.”.

De Sectorraad Media juicht de aanpassing van het model voor frequentietoekenning via DAB+ toe. Frequenties zijn een publiek (en schaars) goed en de overheid moet voorwaarden kunnen opleggen aan die omroepen die via een netwerkoperator worden verspreid. Al in zijn “Advies bij de conceptnota ‘Naar een duurzaam en toekomstgericht radiolandschap’² uit juni 2016 schreef de sectorraad hierover: “Wanneer de landelijke private omroepen op DAB+ gaan uitzenden en er een switch-off van de landelijke FM-zenders komt, wordt DAB+ de facto één van de belangrijkste manieren voor gebruikers om radiozenders te ontvangen. In een dergelijke nieuwe context lijkt het aangewezen dat een zekere controle op de diversiteit, professionaliteit en kwaliteit, zoals deze nu

---

¹ Zie *Advies bij de conceptnota ‘Naar een duurzaam en toekomstgericht radiolandschap’* (punt 3.1) https://cism.be/sarc/SR_media/adviezen/20160614-MED-advies-conceptnota-radiolandschap.pdf en *Advies bij het voorontwerp van wijziging van Mediadecreet, wat betreft radio*

https://cism.be/sarc/SR_media/adviezen/20160915-advies-wijziging-mediadecreet-radio.pdf
² Zie *Advies bij de conceptnota ‘Naar een duurzaam en toekomstgericht radiolandschap’* (punt 3.1) https://cism.be/sarc/SR_media/adviezen/20160614-MED-advies-conceptnota-radiolandschap.pdf

voor FM-zenders bestaat, ook voor DAB+ wordt ingevoerd door middel van een aantal criteria waaraan moet worden voldaan.”

Ook in andere adviezen uit 2016³ en 2018⁴ wees de Sectorraad Media op de bijzondere positie van de etheromroepnetwerken in het bepalen van toegang tot digitale radiofrequenties. De sectorraad is dan ook tevreden dat kwalitatieve controle over die toegang op termijn terug in handen zal komen van de overheid, die die zendvergunningen uitreikt.

2.2 Artikel 10 – Kwalificatiecriteria

Het mediadecreet bepaalt in artikel 138 dat de Vlaamse Regering aanvullende kwalificatiecriteria oplegt en deze een weging geeft. De uitwerking van dit artikel zat tot op heden vervat in artikel 3 van het besluit van de Vlaamse regering van 30 maart 2007 betreffende de procedure en de aanvullende kwalificatiecriteria en voorwaarden voor de erkenning van particuliere landelijke, regionale en lokale radio-omroepen (hierna: “AKW-besluit”).

Art. 5/1 §1 1°-5°: Additionele criteria

Er wordt een nieuw criterium f) toegevoegd aan het aanvullend kwalificatiecriterium 1°, namelijk *“de aantoonbare publieke waarde van het omroepprogramma; de aantoonbare publieke waarde is de omschrijving van wat het concept van de kandidaat kan betekenen als meerwaarde voor de samenleving”*.

Zoals reeds vermeld vindt de Sectorraad Media deze toevoeging positief. Nog in zijn Advies over de conceptnota ‘Naar een duurzaam en toekomstgericht radiolandschap’⁵ uit juni 2016, en in een opvolgadvies in april 2018⁶, schreef de Sectorraad: *“Voor de Sectorraad Media betekent een volwassen en gezond radiolandschap dat iedere speler die gebruik maakt van frequenties, een aantoonbare publieke waarde creëert (bijvoorbeeld de openbare omroep, of zenders met een cultuurhistorische waarde), dan wel/alsook een rendabele economische activiteit uitoefent, en daartoe ook in staat wordt gesteld.”*

Hij wenst hierbij echter op te merken dat de term ‘publieke meerwaarde’ misschien beter zou vervangen door de term ‘maatschappelijke (meer)waarde’, omdat de waarde van een private landelijke omroep breder kan worden ingeschat dan alleen “publiek” en mogelijk verwarring kan ontstaan met een “publieke omroep”. Een andere optie kan zijn om enkele indicatoren op te nemen om deze meerwaarde te verduidelijken.

Aan het aanvullend kwalificatiecriterium 1° wordt eveneens een criterium g) toegevoegd: *“de opmaak van een audiodemo”*. Het is de bedoeling dat de kandidaat in het uitgeschreven dossier en

---

³ Zie *Advies bij het voorontwerp van decreet tot wijziging van het mediadecreet, wat betreft de radio-omroeporganisaties* (punt 3.3) https://cjsm.be/sarc/SR_media/adviezen/20160915-advies-wijziging-mediadecreet-radio.pdf

⁴ Zie *Advies bij het ontwerpbesluit houdende vastlegging van de pakketten van digitale frequenties en de bijhorende zendvergunningen* (punt 3) https://cjsm.be/sarc/SR_media/adviezen/20180405_Advies_digitale_frequenties_5A_en_5D.pdf

⁵ Zie *Advies bij de conceptnota ‘Naar een duurzaam en toekomstgericht radiolandschap’* (punt 2) https://cjsm.be/sarc/SR_media/adviezen/20160614-MED-advies-conceptnota-radiolandschap.pdf

⁶ Zie *Advies bij het ontwerpbesluit houdende vastlegging van de pakketten van digitale frequenties en de bijhorende zendvergunningen* (punt 2) https://cjsm.be/sarc/SR_media/adviezen/20180405_Advies_digitale_frequenties_5A_en_5D.pdf

voor wat de invulling van het programma-aanbod en het zendschema betreft, dit grotendeels ook in de praktijk brengt.

De Raad is tevreden over de toevoeging van dit criterium, dat de inhoudelijke projectplannen zal concretiseren. Het is echter niet geheel duidelijk wat die audiodemo zou moeten bevatten (lengte van de demo, specifieke programma's dan wel een geheel zendschema, technische karakteristieken,...).

Aan aanvullend kwalificatiecriterium 2° wordt er ook een nieuw criterium c) toegevoegd, nl. *“de opgedane media-ervaring in de Vlaamse mediasector, in het bijzonder de auditieve sector, zowel van de rechtspersoon en van het team van medewerkers”*.

Gezien de schaarste van de frequenties en de blijvende precare toestand van veel Vlaamse radio-omroepen, vindt de sectorraad het zeer goed dat ervaring wordt meegenomen als criterium. De Raad merkt echter op dat de specifieke verwoording ervaring met de Vlaamse radiosector lijkt te vereisen, en is niet zeker of dit onder andere nieuwe en/of buitenlandse kandidaten niet onevenredig benadeelt. De Raad stelt dan ook voor om algemene mediaervaring als belangrijkste vereiste te vermelden, en ervaring in de Vlaamse mediasector als pluspunt te vernoemen.

Meer in het algemeen wijst de Sectorraad Media erop dat de kwalificatiecriteria een hoge intrededrempel voor nieuwkomers zouden kunnen inhouden. Dit komt met name door de combinatie van de eerder genoemde vereiste voor ervaring met het Vlaamse radiolandschap, de opmaak van een audiodemo en het feit dat ook bestaande uitzendingen van een kandidaat via DAB+ als criterium gelden. De Raad stelt zich ook de vraag of met de verdubbeling van de administratieve vergoeding tot 50.000 euro (zoals bepaald in artikel 13), de lat voor nieuwkomers niet te hoog gelegd wordt. Anderzijds heeft de sectorraad er, zoals gezegd, begrip voor dat voldoende strenge kwalificatiecriteria de hoeksteen vormen van ernstige dossiers en, uiteindelijk, van een kwalitatief en leefbaar radiolandschap.

Daarnaast stelt de Sectorraad Media voor om, aangezien er mogelijk erkenningsdossiers zullen worden ingediend voor bestaande omroepprogramma's, ter duidelijkheid de verwoording van enkele criteria uit 2001 aan te passen die toen nog betrekking hadden op louter nieuwe initiatieven. Het gaat met name om:

- artikel 5/1, 1°, e), 5): “de uitbouw van de eigen radionieuwsdienst” te vervangen door “de beschrijving of de uitbouw van de eigen radionieuwsdienst”
- artikel 5/1, 1°, e), 6): “de voorgenomen investeringen in de nieuwsdienst” te vervangen door “de bestaande en voorgenomen investeringen in de nieuwsdienst”
- artikel 5/1, 1°, f): “omschrijving van wat het concept van de kandidaat kan betekenen” te vervangen door “omschrijving van wat het concept van de kandidaat betekent of kan betekenen”
- artikel 5/1, 5°, a): “de geplande gedetailleerde technische uitrusting” te vervangen door “de bestaande en geplande en gedetailleerde technische uitrusting”.

Tot slot constateert de Sectorraad Media dat in het Waalse Radiodecreet binnen de erkenningsprocedure een bepaling staat dat degene die een erkenning aanvraagt moet aantonen dat die de procedures om te voldoen aan alle verplichtingen binnen de wetgeving rond auteursrechten en naburige rechten heeft opgestart. De Raad stelt voor om dit ook expliciet op te nemen in dit uitvoeringsbesluit als een punt b) van Art. 5/1 §1 3° betreffende het financiële plan:

3° voor het financiële plan:

a) een nota waaruit blijkt hoe en wanneer het businessplan zal worden verwezenlijkt aan de hand van een geprojecteerde balans van minstens de drie eerstvolgende exploitatiejaren én een nota waarin de specificatie van de herkomst van de financiële middelen, zowel het eigen vermogen als het vreemd vermogen, die het mogelijk maken het dossier uit te voeren, beschreven wordt;

b) het bewijs dat de procedures om te voldoen aan alle verplichtingen binnen de wetgeving rond auteursrechten en naburige rechten werden geregeld of opgestart.

Dit lijkt misschien vanzelfsprekend maar op deze manier kunnen er alvast geen misverstanden ontstaan. De kost die gepaard gaat met het nakomen van deze verplichtingen maakt immers een essentieel onderdeel uit van het financiële plan van iedere radio-omroeporganisatie.

Art. 5/1 §1 6°: Digitalisering

De Vlaamse Regering zet in op de digitalisering van het radiolandschap, onder de vorm van DAB+ en andere vormen van digitaal radioluisteren, zoals bijvoorbeeld internetradio. Van de landelijke radio-omroeporganisaties wordt een voortrekkersrol verwacht met het oog op het realiseren en versnellen van de digitalisering van het radiolandschap, en dit via actieve samenwerking en medewerking rond de sectorgedragen initiatieven die de Vlaamse gemeenschap neemt om de verschillende vormen van digitaal radioluisteren te stimuleren. Via de toevoeging van het zesde punt wordt in die zin een extra aanvullend kwalificatiecriterium voor een erkenning ingevoerd.

De Sectorraad Media heeft zich altijd positief uitgesproken over het engagement van de Vlaamse Regering met betrekking tot de digitalisering van het radiolandschap en is tevreden met deze toevoeging. De Raad stelt wel voor om in bovenstaand punt het zinsgedeelte ‘*via DAB+ en andere vormen van digitale radio*’ te schrappen (deze opmerking geldt eveneens voor andere bepalingen waarin sprake is van DAB+ zoals maar niet beperkt tot Art 5/1 §2 6°). Digitalisering is immers het uitgangspunt, niet DAB+ of een andere uitzend- of receptietechniek. Een verwijzing naar “vandaag” in een uitvoeringsbesluit lijkt ook niet op zijn plaats en kan best geschrapt worden. Eventueel kan verwezen worden naar “op de dag van het indienen van de aanvraag tot erkenning”.

Bij punt d) lijkt de Memorie van Toelichting te suggereren dat de toekomstige engagementen waarvan sprake alleen de sectorgedragen initiatieven omvatten. De Sectorraad Media is van mening dat dit ook de engagementen moet omvatten (wat betreft bijvoorbeeld het aanbod) om digitaal luisteren de voorsprong te laten nemen en daadwerkelijke meerwaarde te laten creëren tegenover FM vandaag, en vraagt dat de Memorie van Toelichting dit specificereert. Tot slot stelt de sectorraad voor om aan punt d toe te voegen: ‘en de promotie/stimulering ervan’. Redactionele aandacht is namelijk ook belangrijk om digitaal radioluisteren te stimuleren, en is verschillend van de campagnes waarvan sprake in punt c).

Art. 5/1 §2: Afdwingbaarheid

Gezien het nogal hobbelige parcours van een aantal netwerkradio's erkend tijdens de vorige erkenningsronde vraagt de Sectorraad Media zich af hoe en in welke mate hier na de erkenning effectief controle op zal worden uitgeoefend teneinde geen ‘luchtkastelen’ te bouwen. Het is essentieel dat het ingediende (en erkende) profiel ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd en dat de VRM nauw toeziet dat het niet bij loze beloftes blijft (louter met als doel de erkenning in de wacht te slepen) omdat dit concurrerende biedingen onheus benadeelt. Indien dit niet het geval is, moet dit ontegensprekelijk leiden tot een gepaste sanctionering.

2.4 Artikel 13 - Procedure

In dit artikel staat beschreven dat aan hoofdstuk 2 van hetzelfde besluit een afdeling 6, die bestaat uit artikel 25/1 tot en met 25/9, en een afdeling 7, die bestaat uit artikel 25/10, worden toegevoegd.

De sectorraad stelt voor om voor artikel 25/1-9 te verduidelijken dat dit de ontvankelijkheidscriteria zijn.

In art. 25/8 lezen we het volgende:

§2. De minister erkent de landelijke radio-omroeporganisaties uit de ontvankelijk bevonden kandidaturen binnen 120 dagen vanaf de datum van de kennisgeving, vermeld in paragraaf 1. Als de minister binnen de voormelde periode geen beslissing neemt, wordt een erkenning geacht niet toegekend te zijn.

De Raad stelt hier voor om een tweede lid toe te voegen aan artikel 25/8 waarin de minister de kandidaat kan verzoeken om schriftelijke (en/of mondelinge) verduidelijking te geven en zodoende het dossier aan de werkelijkheid te toetsen. Het spreekt voor zich dat de kandidaat deze toelichting niet kan aanwenden om nieuwe elementen aan het dossier toe te voegen. Deze toelichting dient enkel om klaarheid te scheppen indien bepaalde elementen uit het ingediende dossier dat zouden vereisen.

De Raad suggereert volgende bepaling:

“Tijdens de termijn bedoeld in het eerste lid kan de minister een kandidaat verzoeken om binnen de door de minister bepaalde termijn schriftelijke verduidelijking te verstrekken bij zijn offerte, zonder dat die verduidelijking ertoe mag leiden dat de offerte gewijzigd wordt. Indien de verduidelijking leidt tot een wijziging van de offerte, zal de minister met die wijziging geen rekening houden.”

Namens de Sectorraad Media,

Simon Delaere, voorzitter
Maud Van de Velde, ondervoorzitter
Valerie Ansoms, secretaris